

Начало>Предприемане на съдебни действия>Къде и как>Лихви

Лихви

Финландия

1 Законната лихва“ регламентирана ли е в държавата членка? Ако това е така, какво е определението за „законна лихва“ в държавата членка?

„Законна лихва“ съгласно финландското законодателство означава както лихвеният процент за неизплатени задължения преди настъпването на падежа им, така и наказателната лихва за просрочено плащане (мораторна лихва). Разпоредбите за двата вида законна лихва са установени в Закона за лихвите (*Korkolaki*, № 633/1982). Задължението за плащане на обикновена или мораторна лихва се определя съгласно Закона за лихвите, освен ако произтича друго от задължението на длъжника или от търговска практика, или ако в закона е предвидено друго (член 2, параграф 1 от Закона за лихвите).

2 Ако е предвидена законна лихва, какъв е нейният размер/ставка и какво е правното основание за прилагането му/й? Ако са предвидени различни ставки на законната лихва, какви са обстоятелствата и условията за тяхното прилагане?

Лихва във връзка със задължения: длъжникът не е задължен да плаща лихва за периода, предхождащ датата на падежа на задължението (член 3, параграф 1 от Закона за лихвите). Възможно е обаче да се уговори заплащане на лихва. Ако задължението за плащане на лихва е уговорено, без да е определен размера на лихвения процент, длъжникът трябва да плаща годишна лихва, определена съгласно референтния лихвен процент, посочен в член 12 от Закона за лихвите (член 3, параграф 2 от Закона за лихвите).

Законът за защита на потребителите (*Kuluttajansuojlaki*, 38/1978) съдържа разпоредби относно законната лихва за длъжници — потребители, особено по отношение на финансовите задължения, породени от потребителски кредит.

Съгласно изменението на закона, влязло в сила на 1 септември 2019 г., лихвеният процент по договора за кредит, сключен от длъжник-потребител, не трябва да бъде по-висок от 20 % (раздел 7, член 17а от Закона за защита на потребителите). Тази разпоредба се прилага за договори за кредит, сключени на или след 1 септември 2019 г., с някои изключения. Преди влизането в сила на тази разпоредба през септември 2019 г. е имало таван на лихвения процент, свързан с годишния лихвен процент на кредита (референтният лихвен процент плюс 50 процентни пункта в съответствие с член 12 от Закона за лихвите), но това изключва, наред с другото, заеми от най-малко 2000 EUR.

Поради ситуацията с коронавируса беше направено и изменение на Закона за защита на потребителите, съгласно което максималният лихвен процент за някои форми на потребителски кредит беше временно изчислен на 10 % (раздел 7, член 17в от Закона за защита на потребителите). Тази разпоредба е в сила от 1 юли 2020 г. до 30 септември 2021 г.

Горепосочените лихвени проценти могат да се прилагат успоредно в зависимост от фактори, като вида на кредита (фиксирана сума или безсрочен) и от момента на отпускане на кредита или от датата, на която е изтеглен кредитът от отворен тип.

Наказателна лихва за забава на плащания (мораторна лихва): при споразумения, попадащи в обхвата на Закона за условията на разплащане по търговски договори (*Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista*, 30/2013), законната мораторна лихва е осем процентни пункта по-висока от референтния лихвен процент, който е в сила към конкретния момент (член 4а, параграф 1 от Закона за лихвите), т.е. понастоящем лихвеният процент е 8,0 % (размер през есента на 2020 г.). При други споразумения законната мораторна лихва е със 7 процентни пункта по-висока от референтния лихвен процент, който е в сила към конкретния момент (член 4 от Закона за лихвите), т.е. понастоящем 7,0 % (размер през есента на 2020 г.).

Що се отнася до потребителските задължения, съдържащите се в Закона за лихвите разпоредби относно мораторните лихви са императивни и не е възможно да се уговаря по-висок лихвен процент за просрочени плащания (член 2, параграф 2 от Закона за лихвите). Следва обаче да се отбележи, че ако лихвата за забава за плащане е по-ниска от лихвата, дължима върху дълга за периода преди падежа, лихвата за забава за плащане се дължи на същата основа, както преди падежа. Когато обаче задължението на длъжника е свързано с договор за потребителски кредит, лихвата за забава за плащане се дължи на същата основа, както преди падежа, за максимален период от 180 дни от датата, на която дългът е изцяло дължим. Ако съдебното решение по задължението е издадено преди изтичането на този срок, лихвата трябва да бъде платена на същото основание, както преди датата на падежа на съдебното решение (член 4, параграф 2 от Закона за лихвите).

За други задължения, освен потребителските, лихвата при забава е възможно да бъде уговорена. Ако обаче договорите попадат в приложното поле на Закона за условията на разплащане по търговски договори, не е възможно да се уговаря кредиторът да няма правото да налага наказателна лихва за забавени плащания, а ако длъжникът е страна по договора, не е възможно да се уговаря по-ниска лихва за забава от определената в член 4а, параграф 1 от Закона за лихвите (член 8 от Закона за условията на разплащане по търговски договори (*Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista*). В случай на плащания, попадащи в обхвата на Закона за условията на плащане по търговски договори, лихвата за забава за плащане също се дължи на същата основа, както преди падежа, ако лихвата за забава е по-ниска от лихвата, дължима върху дълга за периода преди падежа (член 4а, параграф 2 от Закона за лихвите).

3 Ако е необходимо, налице ли е допълнителна информация относно начина на изчисляване на законната лихва?

Референтният лихвен процент, посочен в Закона за лихвите, е лихвеният процент, приложен от Европейската централна банка към последната й основна операция по рефинансиране, проведена от нея преди първото календарно число на всяко полугодие, закръглен до най-близкия половин процентен пункт (член 12 от Закона за лихвите).

4 Предоставя ли се безплатен онлайн достъп до правното основание, посочено по-горе?

Неофициален превод на английски език на **Закона за лихвите** може да бъде намерен [тук](#).

Законът може да бъде намерен на фински и шведски език [тук](#).

Законът за условията на разплащане по търговски договори може да бъде намерен на финландски и шведски език [тук](#).

Законът за защита на потребителите може да бъде намерен на финландски и шведски език [тук](#).

Последна актуализация: 19/04/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не

са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.